

**Posudek na rigorózní práci
Mgr. Ester Dorňákové**

„Zvláštní pracovní podmínky žen“

Předložená rigorózní práce má celkem 119 stran textu. Podle obsahu autorka tuto práci, kromě úvodu a závěru, člení na šest základních kapitol, dále též vnitřně členěných. V předložené práci je uveden též Seznam použité literatury a pramenů a Resumé v anglickém jazyce.

V úvodu předložené rigorózní práce se autorka v obecné rovině zabývá zvoleným tématem práce, včetně uvedení důvodů, které ji k tomuto rozhodnutí vedly.

V kapitole první a druhé autorka věnuje pozornost zejména otázkám historického vývoje postavení žen ve společnosti, včetně počátků zakotvení jejich postavení v oblasti právní prostřednictvím úpravy zvláštních pracovních podmínek žen. V této části své práce autorka neopomíjí rozbor problematiky diskriminace a rovného zacházení, včetně rozboru jejich zakotvení jak v příslušných mezinárodních dokumentech, tak v právní úpravě na úrovni České republiky.

V této části rigorózní práce podrobuje dále autorka podrobnému rozboru vývoj právní úpravy zvláštních pracovních podmínek žen od druhé poloviny devatenáctého století až po právní úpravu současnou. Jednotlivá období geneze předmětné právní úpravy autorka rozebírá ve vztahu ke společenskému vývoji se zdůrazněním základních historických údobí a politických událostí, které byly podnětem pro jejich přijetí.

Obsah kapitoly třetí autorka zaměřila na vymezení pojmu pracovních podmínek a zvláštních pracovních podmínek žen s tím, že se snaží provést jeho rozbor nejen v obecné rovině, ale též na základě příslušných právních institutů.

Těžiště předložené rigorózní práce spočívá v obsahu kapitoly čtvrté – současná platná právní úprava zvláštních pracovních podmínek žen. Na téměř 30 stranách textu autorka provádí podrobný rozbor současné právní úpravy předmětné problematiky uvedené zejména v zákoníku práce, ale též i v dalších právních předpisech, které s touto úpravou souvisejí (např. vyrovnávací příspěvek v těhotenství a v mateřství). V této souvislosti autorka neopomíná zdůraznit specifickou povahu těchto právních regulací a ani těch úprav, které mají ústavní základ (Listina základních práv a svobod) a vyplývají též z mezinárodních dokumentů (zejména příslušné dokumenty z úrovně Organizace spojených národů, Mezinárodní organizace práce a Evropské unie).

V kapitole páté autorka předložené práce věnuje pozornost problematice mateřské a rodičovské dovolené a hmotnému zabezpečení při jejich čerpání (zejména poskytování peněžité pomoci v mateřství a rodičovského příspěvku). Jednotlivé instituty této specifické právní úpravy autorka podrobně rozebírá, zejména pokud jde o stanovené podmínky vzniku nároku na poskytování uvedených dávek.

V následující šesté kapitole autorka zaměřuje pozornost na oblasti, které nejsou přímo „zvláštními pracovními podmínkami žen“, ale nepřímo s danou problematikou souvisejí – systém služeb péče o děti předškolního a mladšího školního věku v České republice. V obsahu této kapitoly autorka věnuje pozornost zajištění péče o děti do 3 let a mladšího školního věku (např. mateřské školy, mateřská centra, mimoškolní zařízení). Současně autorka v této části práce podává informaci o systému péče o malé děti ve vybraných státech Evropské unie (Norsko, Slovinsko).

V závěru předložené rigorózní práce autorka hodnotí současnou právní úpravu zvláštních pracovních podmínek žen v České republice a uvádí, v čem spatřuje její dílčí nedostatky, a upozorňuje na některé problémy s jejím naplňováním v aplikační praxi.

Vycházeje ze zvoleného tématu předložené práce lze konstatovat, že se autorka snažila zaměřit na všechny podstatné otázky, které souvisejí se zvoleným tématem předložené rigorózní práce. A prokázala dobré znalosti nejen z pohledu příslušné právní úpravy, ale též z hlediska dalších konsekvencí a právních souvislostí. Pozitivně lze hodnotit též práci s použitou literaturou, na níž v poznámkovém aparátu odkazuje.

Předložené práci nelze vytknout žádná věcná pochybení, pokud jde o její základní zaměření - zvláštních pracovních podmínek žen. Diskutabilní je však přístup autorky, kdy do obsahu předložené práce zařadila zapracování problematik, které s daným tématem souvisejí velmi okrajově a není specificky uváděno, v čem je spatřována vazba na předmětnou právní úpravu zvláštních pracovních podmínek žen. Jedná se o kapitolu šestou informující o systému služeb péče o děti předškolního a mladšího školního věku na cca 25 stranách textu. Namísto některých těchto částí textu by bylo vhodnější, kdyby autorka v rigorózní práci uvedla například více příkladů ze zahraničí, zejména z dalších států v rámci EU. Takové případné srovnání v předložené práci zcela absentuje.

Pokud jde o uváděné „srovnání v rámci EU“, pro úplnost je zapotřebí uvést, že takový pokus sice autorka učinila ve výše uvedené kapitole šesté s tím, že pokud „vybraný stát EU“ uvádí mimo Slovinska též Norsko!, zřejmě se to stalo ze strany autorky nedopatřením.

Vzhledem k výše uvedenému doporučuji, aby při obhajobě předložené rigorózní práce Mgr. Ester Dorňáková uvedla příklady některých dalších zahraničních právních

úprav uvedené problematiky a podrobněji rozvedla některé své náměty, vedené záměrem zkvalitnit stávající stav právní úpravy, které jsou uvedeny str. 109, zejména pokud jde o „flexibilní formy zaměstnávání“.

Závěrem konstatuji, že Mgr. Ester Dorňáková v posuzované rigorózní práci prokázala dobré znalosti zpracovávané problematiky a schopnost samostatné tvůrčí činnosti. Dle mého posouzení tato předložená rigorózní práce splňuje požadavky kladené na tento druh prací Rigorózním řádem Právnické fakulty a proto ji **doporučuji k obhajobě.**

JUDr. Libuše Brádlarová
oponent

V Praze dne 12. června 2012